

Projektbeskrivning & underlag för samråd

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Tillägg till översiktsplan för Växjö kommun

Projektbeskrivning

- samt underlag för samråd

Syfte med LIS

Syftet med att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (här kallat LIS-områden) är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Behovet av att stimulera en sådan utveckling finns främst i landsbygdsområden som inte är belägna i närheten av stora tätorter.

Kommunen ska i översiktsplanen redovisa avgränsade områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge, där det får beaktas som ett särskilt skäl för dispens av strandskyddet om en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden.

Uppdrag och avgränsning

Aktualitetsförklaring

Kommunfullmäktige gav i samband med aktualitetsförklaringen 2009 kommunstyrelsen i uppdrag att belysa hur och var ökad strandnära och sjönära bebyggelse kan ske på landsbygden som ett led i landsbygdsutvecklingen. Arbetet med översiktsplan för Växjö stad har dock fram till nu varit prioriterat framför översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

Aktualitetsförklaringen beskrev också att målsättningen var att ta fram ett blått tematiskt tillägg som förutom att peka ut LIS-områden skulle hantera översvämningsproblematik och EUs vattendirektiv i förhållande till samhällsplaneringen. Detta görs idag i andra projekt så som Klimatanpassningsplanen och det miljöstrategiska arbetet. Vi föreslår att detta tematiska tillägg avgränsas till att peka ut LIS-områden.

Vad är landsbygd?

Det finns ingen definition om vad som är landsbygd eller landsbygdsutveckling. Det är upp till kommunen att i dialog med länsstyrelsen ange vad som är landsbygdsutveckling i strandnära lägen lokalt.

Enligt SCB, SKL, glesbygdverket och OECDs definitioner, kan hela kommunen utom Växjö stad anses vara landsbygd.

I Växjö kommuns landsbygdsprogram definieras allt som ligger utanför Växjö stad som landsbygd. Det som ingår i Översiktsplan, del Växjö stad, anses därmed inte som landsbygd och kan inte omfatta några LIS-områden. Våra sex kommundelscentrum är däremot en mycket viktig del av vår landsbygd. Detta föreslås vara utgångspunkt för detta arbete.

Vilken typ av områden är LIS-områden?

De utpekade områdena ska vara väl avgränsade, inte hela sjöar eller längre strandremsor. Det ska vara områden som kommunen och invånaren tror på, som kan stärka landsbygden och är genomförbara på lång eller kort sikt.

Det är mer sannolikt att det blir genomförbara projekt om det är specifika, diskuterade och inventerade områden.

Princip för all översiktlig planering

Översiktsplan för Växjö kommun revideras ständigt, i form av fördjupningar och tematiska tillägg, för att hållas aktuell. För att få en likartad översiktsplan för hela kommunen förslås att samma struktur som använts för Växjö stad även tillämpas på andra kompletterande delar, tex Åryd eller detta tematiska tillägg.

Strukturen innebär formulering och beskrivning av:

1. Målbild
2. Utvecklingsprinciper och övergripande struktur
3. Användning av mark- och vattenområden
4. Den byggda miljön
5. Särskild hänsyn
6. Riksintressen och miljökvalitetsnormer
7. Miljökonsekvensbeskrivning

Målbild = Landsbygdsprogrammet

Enligt kommunen läggs målsättningar om landsbygdsutveckling fast i kommunens landsbygdsprogram. Ett uppdrag om att revidera landsbygdsprogrammet finns men arbetet är i skrivande stund inte inlett. Utgångspunkten för arbetet blir därmed tillsvidare ”Landsbygdsprogram, Växjö kommun, 2007-2010.

Målsättningar i landsbygdsprogrammet som berör projektet ”Landsbygdsutveckling i strandnära lägen” är:

- Samtliga kommundelscentrum har sjöar eller vattendrag i eller i nära sina centra och det bör användas som en tillgång.
- Kommunen ska verka för att byggnation på sjönära tomtmark möjliggörs.
- Det är viktigt att säkra och utveckla den kommunala servicen.
- Målsättningen är att behålla landsbygdens små skolenheter.
- Stimulera olika insatser och ge förutsättningar för att utveckla samhällsservice, tjänsteföretag, handel och besöksnäring på landsbygden.

Utifrån landsbygdsprogrammet ska en målbild, ett framtida önskvärt tillstånd, formuleras.

Utvecklingsprinciper och övergripande struktur = urvalskriterier för LIS-områden

Lagstadgade krav för LIS-områden

- Ett LIS-område kan vara ett strandnära område som kan ge långsiktiga och positiva sysselsättningseffekter. (*Anläggningar för turism och friluftsliv där det är en förutsättning eller fördel att verksamheten ligger vid vatten*)
- Ett LIS-område kan vara ett strandnära område som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden. (*Grupper av bostadsbebyggelse*)
- Det ska ske på ett sådant sätt att det långsiktiga skyddet för stränderna upprätthålls. Det ska fortfarande finnas god tillgång till strandområden för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.
- En förutsättning för att upphäva eller ge dispens från strandskyddet är en fri passage för allmänheten närmast strandlinjen.

Urvalskriterier = landsbygdsutveckling i strandnära läge i Växjö kommun

Utvecklingsprinciperna kan ses som vad kommunen anser vara landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

I översiktsplanen skall väl avgränsade områden utpekas. Men i praktiken kommer det vara svårt att hitta "rätt" områden. Det kommer komma projekt, t.ex. turistprojekt, som bör pekas ut i översiktsplanen men som är svåra att förutspå. Nedan beskrivna kriterier ska kunna stötta nya och fler områden. Fler enstaka projekt kan tillkomma utan att översiktsplanen behöver kompletteras.

- Strandnära områden med grupper av bostäder som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden

Förslag på urvalskriterier:

- Urvalet av LIS-områden görs där det idag finns ett strandskydd eller är inom redan detaljplanelagd mark utan strandskydd, där skyddet kan återinträda vid ny planläggning.

Motiv: Översiktsplan behandlar strandnära lägen, landsbygdsutveckling handlar om och påverkas av fler faktorer än dessa lägen. Även redan detaljplanelagd mark bör omfattas av LIS, om det finns områden som vi vill utveckla eftersom strandskydd återinträder vid ny planläggning.

- I anslutning till befintlig bebyggelse

Motiv: Kunna utnyttja befintlig infrastruktur, vägar, VA, el etc.

- Områden inom 3 km från centrum i våra sex kommunelsentrum

Motiv: Att värna våra kommunelsentrum är kanske det allra viktigaste för landsbygdsutveckling i stort i Växjö kommun. Områden för bostadsbebyggelse skall främst pekas ut i anslutning till kommunelsentran. I kommunelsentran finns idag ett större utbud av service samtidigt som det finns goda förbindelser till andra orter i kommunen och länet med utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik. Möjligheten att bibehålla serviceutbudet och kollektivtrafikförbindelserna långsiktigt i dessa orter bedöms vara stor. Befolkningsunderlaget anses också vara tillräckligt starkt för att en långsiktig utveckling kan ske.

- Områden inom 2 km från skola

Motiv: Kommunen månar sina landsbygdsskolor som en viktig service. Områden som pekas ut för att stärka landsbygdsskolor skall ske med hänsyn till att barn skall ha en säker väg till skolan och att avståndet till skolan inte är för långt. Utpekade områden för bostadsbebyggelse utanför kommunalscentran anses inte ha lika stor effekt på landsbygdsutvecklingen. Dessa orter har ofta ett begränsat serviceutbud och sämre kollektivtrafikförbindelser. För att minska spridningen av bebyggelsen och istället centrera den är avgränsningen därför mindre(2km). Genom en centrering av bostadsbebyggelsen kan service och kollektivtrafikförbindelserna säkras och bidra till långsiktigt hållbara transporter.

– Ej inom översiktsplan, del Växjö stad.

Motiv: Växjö stad kan inte anses vara landsbygd

– Området ska ha liten betydelse för strandskyddets syften.

- Områden för strandnära verksamheter som kan ge långsiktiga och positiva sysselsättningseffekter

Förslag på urvalskriterier:

- Urvalet av LIS-områden görs där det idag finns ett strandskydd eller är inom redan detaljplanelagd mark utan strandskydd, där skyddet kan återinträda vid ny planläggning.

Motiv: Översiktsplan behandlar strandnära lägen, landsbygdsutveckling handlar om och påverkas av fler faktorer än dessa lägen. Även redan detaljplanelagd mark bör omfattas av LIS, om det finns områden som vi vill utveckla. Strandskydd återinträder vid ny planläggning.

– Det är en befintlig turismanläggning som ges förutsättningar att utvecklas.

Motiv: Kunna utnyttja befintlig infrastruktur

- En ny verksamhet för vilken det är en förutsättning eller avsevärd fördel att den ligger vid vattnet.

– Ej inom översiktsplan, del Växjö stad

Motiv: Växjö stad kan inte anses vara landsbygd

- Området ska ha liten betydelse för strandskyddets syften.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge utanför utpekade områden

I LIS-planen för Växjö kommun har ett antal områden utpekats som möjliga för landsbygdsutveckling. Utöver dessa kan även andra områden bli intressanta. Det kan i framtiden innebära att ett område, utan att vara utpekad i översiktsplanen, vara aktuellt för lokalisering av bostadsbebyggelse eller verksamhet. Dessa områden skall kunna prövas i enlighet med kriterierna för landsbygdsutveckling i strandnära läge (7 kap. 18e§).

Områden för Bostäder

För att kunna bidra till landsbygdsutvecklingen bör lokaliseringen av nya bostäder ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Anslutning till befintlig bebyggelse kan även ses som närhet till kommunala VA-anslutningar, infrastruktur och tillgänglighet av service. En lokalisering som medför att något av nämnda kriterier inte uppfylls kan innebära höga kostnader för samhället och bör följaktligen inte ses som ett bidrag till landsbygdsutvecklingen.

Områden som pekas ut för bostadsbebyggelse skall föregås av en naturinventering.

Områden som pekas ut utanför Växjö kommuns urvalskriterier ska dessutom föregås av en konsekvensanalys för att se om en eventuell nybyggnation kan ge långsiktiga effekter för landsbygdsutvecklingen.

Utöver dessa kriterier får lokaliseringen inte strida mot strandskyddets syften.

Användning av mark- och vattenområde

Avsnittet ska omfattas bl.a. av:

- Utpekade väl geografiskt avgränsade områden inom urvalskriterierna.
- Beskrivning av naturvärden och landskap, allemansrätt och upplevelsevärden och sjön som helhet.
- Motiven till varför ett LIS-område pekas ut ska tydligt redovisas, t.ex. stärker service i kommundelscentrum X eller ger långsiktiga positiva sysselsättningseffekter.
- Vilken typ av område, t.ex. ett område för bryggor och övernattningsstugor eller ett område för ett 20-tal småhus.
- Riktlinjer för byggande på platsen anges, t.ex. lämplig bredd på fri passage.
- Konsekvenserna av ett genomförande av det föreslagna området ska beskrivas.

Se dokument kopplat till varje område.

Särskild hänsyn

Avsnittet ska omfattas av bl.a.:

Översvämningsrisker

Skredrisk

Beroende på projektets art behövs prövning av lämplighet gentemot bevarande- och skyddsvärda områden i bl.a. detaljplaneskedet.

Riksintressen och miljökvalitetsnormer

Avsnittet omfattas av bl.a.:

Hur riksintressen ska skyddas

Hur god ekologisk och kemisk status i sjöar kan uppnås

Beroende på projektets art behövs prövning av lämplighet gentemot bevarande- och skyddsvärda områden i bl.a. detaljplaneskedet.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Målsättningen är att fortsätta att utveckla värderosen som tidigare använts i översiktsplanen för Växjö stad. Förslaget är att göra den mer transparent så att den som läser MKBn förstår den bedömning som gjorts. Målbild och miljömål skall vägas ihop samt kopplas till de olika huvudkategorierna så att man i bedömningen förstår vad man uppnår/inte uppnår med förslaget. Konsekvenser för varje område ligger kopplat till varje område, i värderosen anges mer konsekvenserna av hela förslaget.

Berörda miljömål

Levande sjöar och vattendrag
Ett rikt växt- och djurliv
God bebyggd miljö
Ingen övergödning

Metod

Inför samråd

Planeringskontoret har tagit fram ett antal LIS-områden som kan vara utgångspunkten för diskussion, se sista delen av projektbeskrivningen, underlag för samråd.

Ett möte med referensgruppen har hållits och en skriftlig information om det kommande samrådet avser att gå ut till kontaktpersonen för planering i respektive förvaltning i april.

Samråd

Vi samråder och diskuterar lämpliga områden främst med kommunens 25 sockenråd.

Grundläggande diskussionsfrågor:

- Är kommunens förslag på områden bra och skulle det stärka er bygd?
- Ska områden tas bort?
- Finns bättre områden?
- Ska områden läggas till?

Vi utbildar sockenrådsordförande och/eller en representant från sockenråden i vad LIS är och vad detta projekt handlar om. Vi gör ett samråds-paket med kartor, frågeställningar, inventeringsmall och Powerpoint-presentation etc. till sockenråden. Sockenråden uppmuntras att bjuda in sina medlemmar att diskutera föreslaget. Planeringskontoret kommer inte åka ut till sockenråden för att hålla ihop möten men det finns möjlighet att ringa och be om råd.

När sockenråden har kommit igång sätter vi in en annons om att samråd pågår och att allmänheten främst bör vända sig till sina sockenråd. Givetvis finns möjlighet att vända sig även direkt till oss med sina synpunkter men vi fördrar att de kommer genom sockenråden.

Detta motsvarar också samråd med länsstyrelse, regionförbund och våra grannkommuner. Samrådsmaterial liksom avgränsning till MKB skickas ut till dem.

2012-05-13

Samrådet avslutas med att sockenråden bjuds in att presentera sina förslag. Under två kvällar finns möjlighet att komma, ca 15 min, per sockenråd för att presentera sitt förslag alternativt lämna in sitt förslag skriftligen. Möjligheten att lyssna på varandras förslag finns också under kvällarna, liksom att politikerna gärna får delta.

Utställning

Inkomna synpunkter sammanställs och kommunen tar ställning till om sockenrådets förslag leder till ett förslag som vi tar med i utställningshandlingen. Möte med referensgruppen och ett stormöte med samtliga förvaltningar inbjudna hålls för att utveckla utställningshandlingen.

Kommunen ställer ut förslag på LIS-områden för granskning. Utställningen finns tillgänglig på strategiska platser i kommunens kommundelscentrum samt som interaktiv karta på hemsidan. Utskick av utställningshandlingarna till sockenråden. Ett stormöte hålls i Växjö.

Tidsplan med aktiviteter

2012

5 april	kort info tjänstemannastyrgruppen
10 april	avstämning/diskussion med länsstyrelsen "Vad är LIS för Växjö kommun?"
16 april	kommunalrådsberedning
17 april	Ksau information kring projektbeskrivning och samrådsunderlag
24 april	Ksau beslut om projektbeskrivning och samrådsunderlag
8 maj	Ks beslut om projektbeskrivning och samrådsunderlag
8 maj	Information och utbildning av sockenråden
15 juni	Utskick/annonsering om samråd, allmänhet uppmanas att kontakta sockenråd
25 & 30 okt	Sockenråden inbjuds att redovisa sina förslag
31 okt	Samrådet avslutas

2013

nov-april	Ta fram utställningsförslaget samt MKB
maj-juni	Kompletterande naturinventeringar
sept	Ksau information om utställning
sept	Ksau beslut om utställning
okt	Ks beslut om utställning
okt-dec	Utställning

2014

febr	Ksau info antagande
febr	Ksau antagande
mars	Ks antagande
mars	KF antagande

2012-05-13

Organisation

Politisk styrgrupp

Ksau

Tjänstemanna styrgrupp

Styrgruppen för stadsutvecklingsprojekt

Projektgrupp

KLF planeringskontoret (Mario Jonjic)

KLF planeringskontoret (Maria Arvidsson)

Referensgrupp

KLF näringslivskontoret, landsbygdssamordnare (Hans Ohlsson)

Växjö & Co, turistbyrå (Helen Stenow)

Tekniska förvaltningen, kommunekolog, (Lars Andersson)

Mark och planering, (?)

Stadsbyggnadskontoret, planarkitekt (Pehr Ånelius)

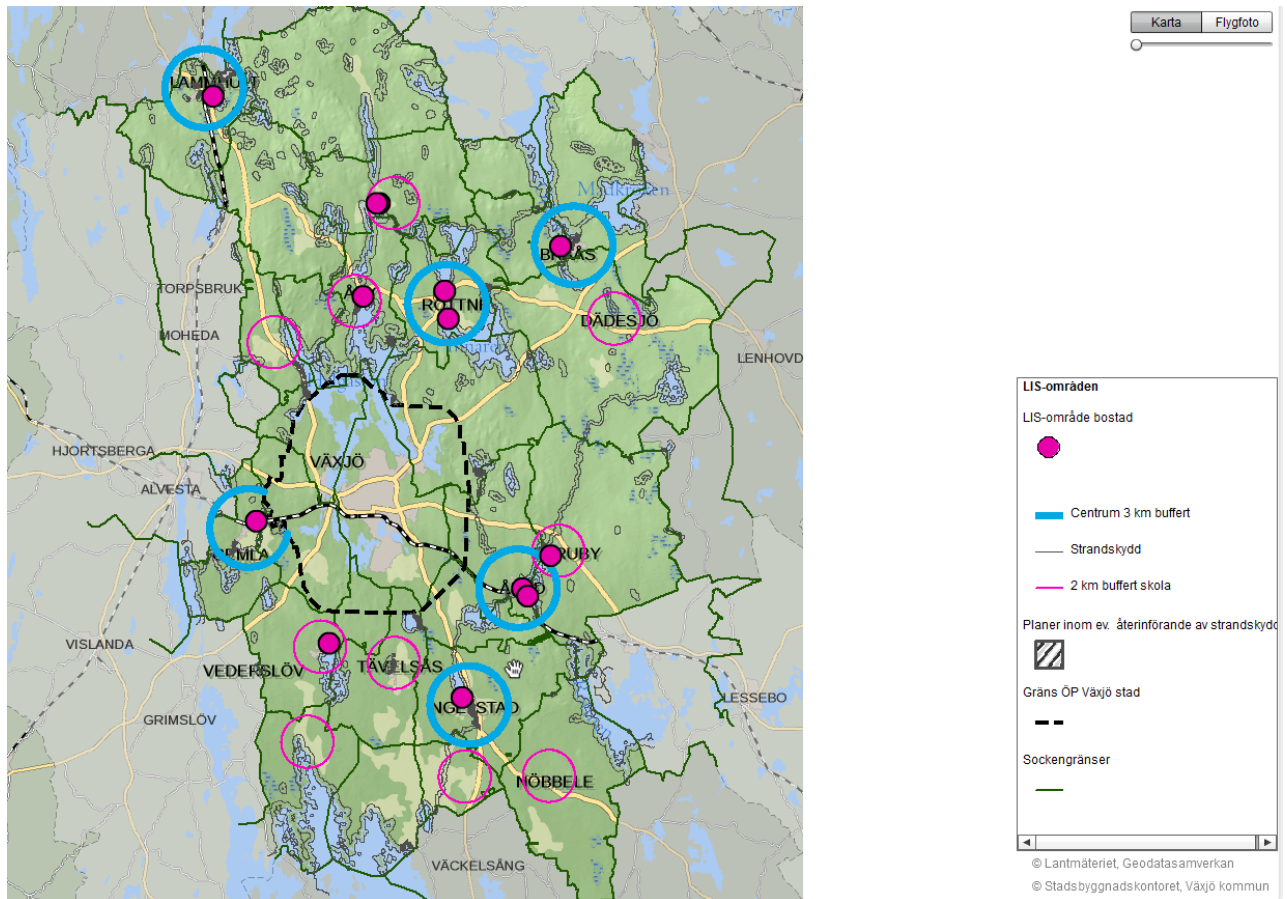
Områden som föreslås ligga som underlag för samrådsdiskussion

Områdena som föreslås finns på: <http://gis.vaxjo.se/lisomraden/index.html>

Till varje punkt/område finns kopplade inventeringsprotokoll med bilder.

Strandnära områden med grupper av bostäder som kan bidra till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden

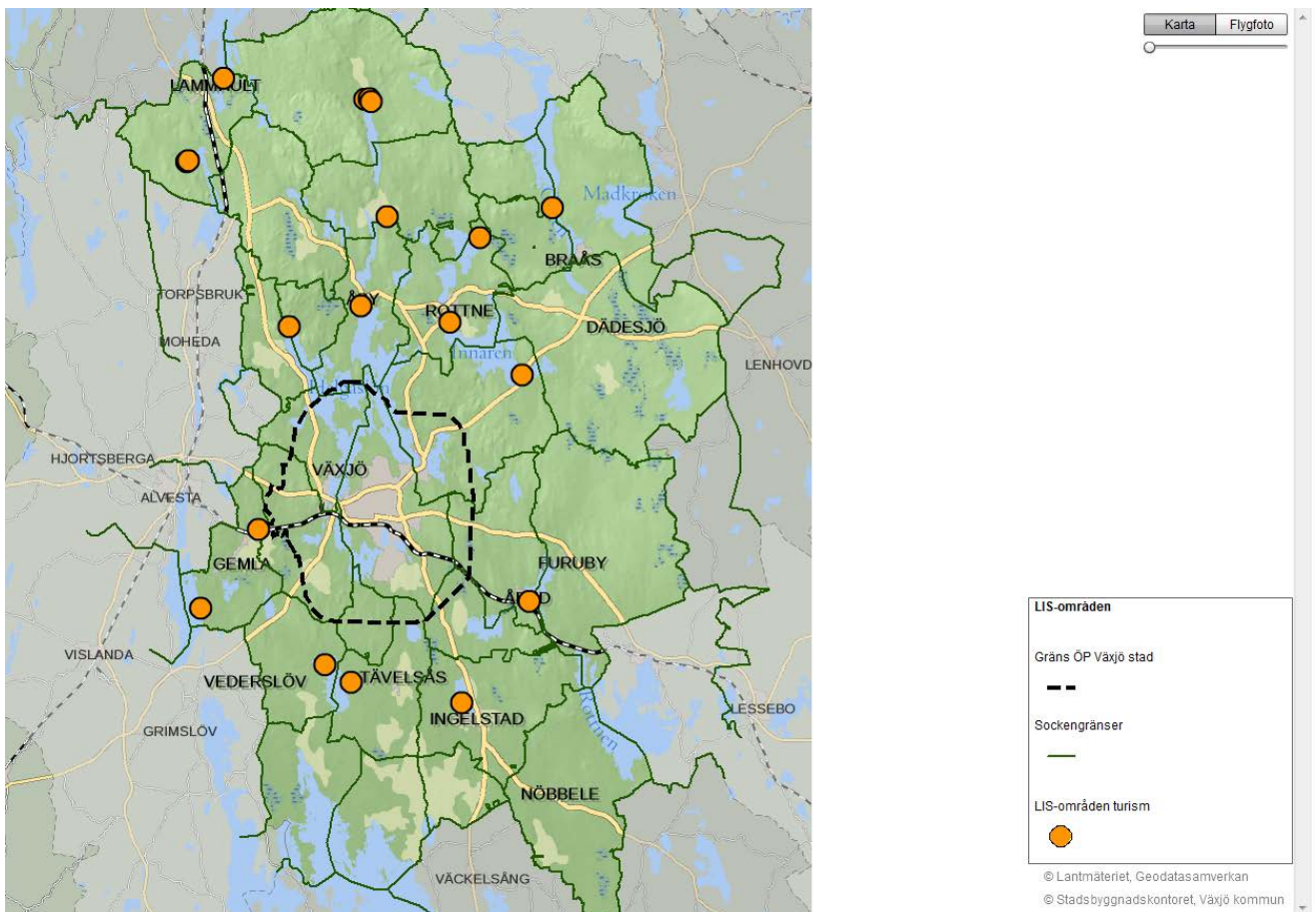
- Braås, Volvo
- Furuby
- Gemla norra, Helige å
- Ingelstad, Ingelshov
- Lammhult, Lammen, fd campingen (ta kort och justera gräns)
- Rottne, Ängsvägen
- Rottne, Näckrosvägen
- Tolg, kanalen, västra (dela upp kanalen i två områden)
- Tolg, kanalen, östra (dela upp kanalen i två områden)
- Vederslöv norra
- Åby norra
- Åryd södra, g:a banvallen
- Åryd herrgården (ny inventering)

Karta över utpekade områden för bostadsbebyggelse

Områden för strandnära verksamheter som kan ge långsiktiga och positiva sysselsättningseffekter

- Aneboda, Anegården (Gör till ett område)
- Asa herrgård
- Asa badplats
- Asa båtplats
- Böksholms badplats och Holmån
- Gemla norra, Helige å
- Usteryd
- Hallarna, Sandvik (fd Drömmarnas trädgård)
- Ingelstad, badplats
- Kafiket (ska inventeras)
- Lammhult, Algunnen, båtplatsen
- Osaby
- Rottne, badplats (ska inventeras)
- Varetorp (ska inventeras)
- Vederslövs badplats
- Åby sluss och badplats (ska inventeras)
- Åryd herrgård (ska inventeras)

Karta över utpekade områden för verksamheter-turism